

Европска унија жели да покаже да јој је и даље стало до Балкана али ту љубав не осећају сви подједнако, пише бриселски портал Политико.

У опширном тексту под насловом "Брисел је поново на Балкану, али селективно" наводи се да је последњих месеци ЕУ поново открила интерес за Балкан, узнемирана покушајима Русије да утиче на регион и погоршањем односа међу појединим земљама региона које су до пре неку деценију ратовале.

Лидери ЕУ почели су да шаљу сигнале да је пут ка Бриселу и даље отворен, пише Политико и подсећа да су и председник Европске комисије Жан Клод Јункер и француски председник Емануел Макрон нагласили да ЕУ мора бити отворена за чланице са Западног Балкана, да ће Јункер и председник Европског парламента Антонио Тајани посетити регион почетком идуће године, док је Бугарска рекла да жели да подршка евроинтеграцијама земаља Западног Балкана буде приоритет њеног председавања ЕУ у провој половини 2018. године.

Брисел, међутим, не предвиђа да свих шест земаља Западног Балкана (Албанија, БиХ, Косово, Македонија, Црна Гора и Србија) приступи ЕУ у исто време, додаје Политико и наводи да је Европска комисија именовала Србију и Црну Гору као фаворите са циљем

да постану чланице до 2025, ако не и пре.

Фокус на те две земље изазвао је узбуну, збуњеност и љутњу међу осталима у региону, пише Политико и наводи да је косовски премијер Рамуш Харадинај сугерисао да Србија добија повлашћен третман јер игра на карту могућег приближавања Русији.

"Београд је много профитирао од играња на карту алтернативе, а то је Москва, Русија... Порука нашем региону треба да буде јасна а не с двоструким стандардима", рекао је Харадинај у недавном интервјуу током посете Бриселу.

Харадинај који се нада да ће Косово поднети апликацију за чланство у ЕУ у другој половини 2018. каже да све земље Западног Балкана треба да уђу у ЕУ у исто време, наводи Политико.

Председник Косова Хашим Тачи верује да стратегија фаворита може бити исламофобична јер земље са претежно муслиманским становништвом ставља у други план у односу на претежно православне државе.

И Албанија збуњена новом стратегијом ЕУ

Иако мање критична и Албанија је збуњена новом стратегијом ЕУ. Албанска амбасадорка при ЕУ Јанина Суела рекла је да Тирана поздравља Јункерову изаву о пријему Западног Балкана али жели разјашњење за стратегију фаворита.

Европска комисија каже да издвајање Србије и Црне Горе једноставно рефлектује чињеницу да су само те две земље започеле преговоре о чланству. Дипломате међутим брину да ће тај двојац сада приграбити лавовски део пажње Брисела, наводи Политико.

"За нас није проблем што се спомињу те две земље које су већ почеле преговоре. Биће проблем ако се стратегија буде концентрисала само на њих две", рекла је албанска

амбасадорка.

Политико пише да је план Брисела иритирао чак и Црну Гору која сматра да је испред Србије на путу ка ЕУ па јој се не допадају наговештаји да ће можда морати да причека свог већег суседа.

"Ми смо у процесу много дуже и скоро завршавамо преговоре које они тек почињу", рекао је амбасадор Црне Горе у ЕУ Бојан Шаркић преноси политико додајући да црногорским званичницима смета чак и то што је у редоследу помињања фаворита Србија на првом месту.

Бранећи стратегију ЕУ европски комесар за проширење Јоханес Хан рекао је да она стимулише здраву конкуренцију међу потенцијалним кандидатима у спровођену неопходних реформи. ;Према његовим речима Комсија је спремна да препоручи почетак преговора са Албанијом и могуће Македонијом у провој половини 2018, али, како је додао, то ће се и догодити само ако чланице ЕУ подрже тај предлог.

Мигрантска криза показала важност региона за стабилност ЕУ

ЕУ лидери који подржавају проширење кажу да је пријем Западног Балкана у интересу ЕУ која са три стране окружује регион и истичу да је мигрантска криза 2015. показала важност региона за стабилност Уније.

"Ако земље Западног Балкана усвоје реформе за улазак у ЕУ, теорија стоји, оне ће саме постати просперитетније, стабилније и ближе интересима ЕУ. Ако их на неки начин не пригрлимо оне ће се осетити напуштенима од ЕУ и тражиће друге савезнике", рекао је словеначки премијер Миро Церар.

Макрон је, у говору о Европи у Сорбони, упозорио да ће се земље Западног Балкана ако не буду имале јасну перспективу чланства у ЕУ окренути Русији или Турској, "или ауторитарним силама које данас не бране европске вредности".

Иако су и Кина и заливске земље економски све активније у региону ЕУ највише брине улога Русије иако Москва инсистира да она не дестабилизује Балкан, наводи Политико и подсећа да Црна Гора оптужује руске агенте да стоје иза покушаја пуча, да Русија "поклања Србији борбене авионе МИГ" и "подржава сепаратистичке амбиције српског ентитета у БиХ".

Ипак, додаје Политико, ЕУ званичници признају да је тешко обезбедити подршку у јавности за пријем релативно сиромашних земаља чију су новију историју обележили ратови и нестабилност посебно док још постоји и десни популизам.

За владе у региону које теже чланству у ЕУ враћање у фокус Брисела је добродошло, оцењује Политико и преноси речи српске премијерке Ане Брнабић да је сада атмосфера много другачија него 2014. када је Јункер рекао да је ЕУ потребан одмор од проширења.

Политико пише и да је заједнички проблем у целом региону снага организованог криминала и његова повезаност са политичком елитом у којој је корупција широко распрострањена, док ЕУ има проблем са кредибилношћу јер је на Западном Балкану уврежено уверење да да ЕУ заправо и не мари превише за регион.

Подршка чланству у ЕУ је слаба у више земаља Западног Балкана а понајвише, иронично, у фавориту Србији где према последњем годишњем Балканском барометру, само 26 одсто грађана мисли да би улазак у ЕУ био добра ствар.

Србија се такође суочава са потенцијалним препрекама у преговорима од Хрватске, а проблем су јој и односи са Косовом које и даље сматра својом покрајином, док Косово има проблем са правним статусом јер пет земаља ЕУ не признаје његову независност, наводи Политико.

Још један наслеђени проблем из времена распада Југославије јесте и демаркација границе између Црне Горе и Косова због чега су одложени планови о укидању шенгенских виза за грађане Косова, наводи Политико и преноси речи комесара Хана да је ЕУ извукла поуку из граничног спора Хрватске и Словеније и да гранични спорови

морају да буду решени пре уласка у ЕУ.

(Бета)